

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Nc/3/2026
Identifikačné číslo spisu:	5126204747
Dátum vydania rozhodnutia:	02.09.2026
Meno a priezvisko:	JUDr. Alena Svetlovská
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2026:5126204747.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore navrhovateľky O.. A. J., narodenej XX. J. XXXX, Ž.O., F. XXXX/XX, proti odporcovi O.. C. J., narodenému X. C. XXXX, Ž., F. J. U. XX, zastúpenému advokátom Mgr. Radoslavom Kyselom, Žilina, Mládežnícka 599/14, o určenie manželského výživného, vedenom na Okresnom súde Žilina pod sp. zn. 9Pc/14/2026, o vylúčení sudcov Krajského súdu v Žiline z prejednávania a rozhodovania veci vedenej na Krajskom súde v Žiline pod sp. zn. 14CoP/171/2026, takto

rozhodol:

Sudcovia Krajského súdu v Žiline JUDr. Róbert Bebčák, JUDr. Miroslava Korbašová, Mgr. Silvia Tisová, JUDr. Petra Lacková nie sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania sporu vedeného Krajským súdom v Žiline pod sp. zn. 14CoP/141/2026 (spor Okresného súdu Žilina vedený pod sp. zn. 9Pc/14/2026).

Sudcovia Krajského súdu v Žiline Mgr. Zuzana Štolcová, JUDr. Martina Nemravová, JUDr. Táňa Rapčanová, Mgr. Peter Straka, JUDr. Míriam Štillová sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania sporu vedeného Krajským súdom v Žiline pod sp. zn. 14CoP/141/2026 (spor Okresného súdu Žilina vedený pod sp. zn. 9Pc/14/2026).

Odôvodnenie

1. V konaní vedenom Krajským súdom v Žiline (ďalej aj „krajský súd“) pod sp. zn. 14CoP/171/2026 podal odporca vo veci vyjadrenie k návrhu datované 13. mája 2026 (č. l. 40), doručené Okresnému súdu Žilina dňa 14. mája 2026, ktorým, okrem iného, vzniesol námietku zaujatosti podľa § 49 a nasl. zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej aj ako „CSP“) a to voči všetkým sudcom Krajského súdu v Žiline. Uvedenú námietku podal odporca preventívne vopred, doručením súdu prvej inštancie, smerujúcu predovšetkým voči sudcovi Krajského súdu v Žiline Mgr. Františkovi Dulačkovi a následne voči všetkým ostatným sudcom Krajského súdu v Žiline, a to z dôvodu príbuzenského vzťahu Mgr. Františka Dulačku k navrhovateľke, ktorej je otcom a súčasne z dôvodu osobnej zainteresovanosti Mgr. Dulačku tým, že odporca voči nemu nahlásil fyzické napadnutie, ktoré je v štádiu šetrenia príslušným orgánom. Odporca žiadal vec odňať Krajskému súdu v Žiline čo do rozhodovania o prípadných opravných prostriedkoch a prikázať vec v prípade podania opravného prostriedku inému

odvolaciemu súdu. Krajský súd v Žiline vec predložil Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na rozhodnutie 31. augusta 2026.

2. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) ako súd nadriadený Krajskému súdu v Žiline podľa § 54 ods. 2 CSP posudzoval opodstatnenosť vznesenej námietky zaujatosti sudcov Krajského súdu v Žiline s ohľadom na príbuzenský vzťah sudcu Mgr. Františka Dulačku k navrhovateľke s ohľadom na vzťah ostatných sudcov Krajského súdu v Žiline voči Mgr. Františkovi Dulačkovi a účastníkom konania.

3. Zákonným sudcom je sudca (samosudca alebo člen senátu) miestne, vecne a funkčne príslušného súdu, ktorý má konať podľa rozvrhu práce prijatého v súlade so zákonom (pozri napr. I. ÚS 8/94, II. ÚS 15/96, II. ÚS 43/97, II. ÚS 47/99, III. ÚS 31/01).

4. Odporca vo veci uplatnil námietku zaujatosti sudcu, konkrétne všetkých sudcov Krajského súdu v Žiline, prostredníctvom vyjadrenia k návrhu a to preventívne, kedy v danom čase nebol podaný opravný prostriedok. Vo veci bolo uznesením Okresného súdu v Žiline č. k. 9Pc/14/2026-84 dňa 27. mája 2026 rozhodnuté o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, proti ktorému bolo podané odvolanie (č. I. 113), teda námietka zaujatosti sudcov Krajského súdu v Žiline, ako súdu príslušnému na rozhodnutie o podanom odvolaní, prešla z roviny preventívnej do roviny faktickej. Podľa potvrdenia o pridelení veci na rozhodnutie (č. I. 158 a 159) bola vec pridelená sudcom JUDr. Róbert Bečák (predseda senátu), JUDr. Martina Nemravová (členka senátu), JUDr. Zuzana Štolcová (členka senátu). Najvyšší súd z dôvodu, že napriek tomu, že vo veci bolo podané odvolanie toho času len voči rozhodnutiu o nariadení neodkladného opatrenia, pričom uvedené nie je konečným rozhodnutím vo veci, rozhodoval o námietke zaujatosti voči všetkým namietaným sudcom Krajského súdu v Žiline, t. j. voči všetkým sudcom daného súdu v príslušnej rodinnoprávnej agende a nie len voči tým, ktorým bolo pridelené na rozhodnutie odvolanie navrhovateľky voči rozhodnutiu o nariadení neodkladného opatrenia.

5. Medzi totožnými stranami sporu, ako v tomto konaní, sa vedie na Krajskom súde v Žiline odvolacie konanie sp. zn. 13CoP/108/2026 (ku konaniu na Okresnom súde Žilina sp. zn. 54P/55/2026), v ktorom bolo taktiež rozhodované o námietke zaujatosti, resp. o vylúčení sudcov z rozhodovania veci a to z totožných dôvodov príbuzenského vzťahu sudcu Mgr. Františka Dulačku k navrhovateľke. Najvyšší súd preto aj vo veci námietky zaujatosti odporcu v tomto konaní vzal do úvahy vyjadrenia sudcov k ich zaujatosti podané v konaní sp. zn. 13CoP/108/2026 a to z dôvodu princípu hospodárnosti konania, rýchlosti prejednávania a predchádzaniu zbytočného a neprimeraného zaťažovania strán sporu a iných osôb (čl. 17 Základných princípov CSP).

6. Najvyšší súd posudzoval opodstatnenosť tvrdenej možnosti vzniku pochybnosti o nezaujatosti sudcov Krajského súdu v Žiline z aspektu existencie dôvodov, pre ktoré je sudca vylúčený z prejednávania a rozhodovania sporu.

7. Podľa § 49 ods. 1 CSP je sudca vylúčený z prejednávania a rozhodovania sporu, ak so zreteľom na jeho pomer k sporu, k stranám, ich zástupcom alebo osobám zúčastneným na konaní možno mať odôvodnené pochybnosti o jeho nezaujatosti.

8. Účelom citovaného ustanovenia je prispieť k nestrannému prejednávaniu sporu, k nezaujatému prístupu k stranám, ich zástupcom a osobám zúčastneným na konaní; zámerom je tiež predísť možnosti neobjektívneho rozhodovania. Cieľu sledovanému uvedeným ustanovením zodpovedá aj právna úprava skutočnosti, ktorá je z hľadiska vylúčenia sudcu považovaná za právne relevantnú. Je ňou existencia určitého právne významného vzťahu sudcu, a to: a/ k sporu, v rámci ktorého by mal sudca svoj konkrétny záujem na určitom spôsobe skončenia sporu alebo konania, b/ k stranám sporu, ktorý by bol založený na príbuzenskom alebo rýdzo osobnom (pozitívnom alebo negatívnom) pomere k nim, c/ k zástupcom strán sporu, ktorý by bol založený na pomere vykazujúcom znaky vzťahu uvedeného pod b/, alebo d/ k osobám zúčastneným na konaní (viď obdobne b/ a c/). Relevantný je iba taký vzťah, ktorý by (vzhľadom na jeho charakteristické znaky) pri všetkej možnej snahe sudcu o správnosť konania a

rozhodovania ovplyvnil jeho objektívny pohľad na spor a v konečnom dôsledku by mohol viesť k vydaniu nezákonného rozhodnutia.

9. Sudcu možno vylúčiť z prejednávania a rozhodovania buď na základe oznámenia sudcu (§ 50 CSP) alebo na návrh strany (§ 52 CSP).

10. Obsahom práva na prejednanie sporu pred nestranným súdom nie je povinnosť súdu vyhovieť každému návrhu oprávnených osôb a vždy vylúčiť sudcu z ďalšieho prejednávania a rozhodovania sporu pre zaujatosť. Obsahom základného práva na prejednanie sporu nestranným súdom je len povinnosť prejsť každý návrh oprávnenej osoby na vylúčenie sudcu z ďalšieho prejednávania a rozhodnutia a rozhodnúť o ňom (I. ÚS 73/97, I. ÚS 27/98, II. ÚS 121/03).

11. Vzhľadom na to, že rozhodnutie o vylúčení sudcu podľa § 49 až § 58 CSP predstavuje výnimku z ústavnej zásady, podľa ktorej nikto nesmie byť odňatý svojmu zákonnému sudcovi (čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky), možno sudcu vylúčiť z prejednávania a rozhodovania sporu skutočne iba výnimočne a z naozaj závažných dôvodov, ktoré mu celkom zjavne bránia rozhodnúť v súlade so zákonom nezaujato a spravodlivo.

12. Pri posudzovaní dôvodov namietanej nezaujatosti treba mať na zreteli nielen právnu úpravu danú ustanoveniami CSP, ale tiež judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) a Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) a napokon aj závery, ku ktorým dospela doterajšia rozhodovacia prax najvyššieho súdu.

13. ESLP pri riešení otázky nestrannosti sudcu vychádza z toho, že okrem nezávislosti sudcu je potrebné brať zreteľ aj na ďalšie aspekty subjektívneho a objektívneho charakteru. Tieto aspekty nestrannosti rozlíšil aj pri svojom rozhodovaní (pozri napríklad Piersack proti Belgicku).

14. Subjektívna stránka nestrannosti sudcu sa týka jeho osobných prejavov vo vzťahu ku konkrétnemu prípadu a k stranám sporu, prípadne k ich zástupcom. Pri subjektívnej nestrannosti sa vychádza z prezumpcie nestrannosti dovtedy, kým nie je preukázaný opak. Na preukázanie nedostatku subjektívnej nestrannosti vyžaduje judikatúra ESLP dôkaz o skutočnej zaujatosti (pozri napríklad Hauschildt proti Dánsku). Rozhodujúci nie je subjektívny aspekt, ale existencia objektívnych skutočností, so zreteľom na ktoré môžu vzniknúť pochybnosti o nestrannosti sudcu. Uplatňuje sa tu tzv. teória zdania nezaujatosti (viď tézu, že spravodlivosť nielenže musí byť poskytovaná, ale musí sa tiež javiť, že je poskytovaná). Nestačí, že sudca je subjektívne nestranný, ale musí sa ako taký aj objektívne javiť (Delcourt proti Belgicku).

15. Objektívny aspekt nestrannosti je založený na vonkajších inštitucionálnych, organizačných a procesných prejavoch sudcu a jeho vzťahu k prejednávanému sporu, stranám, ich zástupcom a osobám zúčastneným na konaní. Rozhodujúcim prvkom v otázke rozhodovania o (ne)zaujatosti zákonného sudcu je, či obava strany sporu je objektívne oprávnená. Relevantnou je len taká obava z nedostatku nestrannosti, ktorá sa zakladá na objektívnych, konkrétnych a dostatočne závažných skutočnostiach. Objektívnu nestrannosť nemožno ale chápať tak, že čokoľvek, čo môže vrhnúť čo aj len tieň pochybnosti na nestrannosť sudcu, ho automaticky vylučuje z prejednávania a rozhodovania vecí.

16. Aj Ústava Slovenskej republiky deklaruje dva podstatné atribúty súdnictva v Slovenskej republike - nezávislosť a nestrannosť.

16.1. Nezávislosť súdnej moci je pojem s dvojitém významom; označuje jednak nezávislosť súdov (inštitucionálna nezávislosť), jednak nezávislosť sudcov (individuálna nezávislosť). Nezávislosť sudcu treba vidieť ako jeho nezávislosť od zložiek politického systému, rovnako ale aj ako nezávislosť v rámci samotnej súdnej moci (celého súdneho systému), konkrétneho súdu, na ktorom sudca pôsobí, jeho vedenia a kolektívu.

16.2. Nestrannosť sudcu je potrebné posudzovať vždy v závislosti od konkrétnych okolností prípadu a podľa objektívneho kritéria rozhodnúť, či existujú preukázateľne skutočnosti, ktoré môžu spôsobiť vznik pochybností o nestrannosti sudcu (pozri tiež Fey proti Rakúsku). Pri rozhodovaní, či je daný oprávnený dôvod na obavu, že konkrétny sudca nie je nestranný, je stanovisko osoby oprávnenej namietať zaujatosť dôležité, ale nie rozhodujúce; určujúce je to, či sa môže táto obava považovať objektívne za oprávnenú. Len nestranný súd totiž poskytuje stranám rovnaké príležitosti na uplatnenie všetkých práv, ktoré im zaručuje právny poriadok (II. ÚS 71/97).

17. Z ustanovenia § 30 zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediach a o zmene a doplnení niektorých zákonov vyplýva (o. i.) povinnosť sudcu zdržať sa všetkého, čo by mohlo ohroziť dôveru v nezávislé, nestranné a spravodlivé rozhodovanie súdov. Sudca musí vystupovať nezaujato a dbať o to, aby jeho nestrannosť nebola dôvodne spochybňovaná. K stranám je povinný pristupovať bez akýchkoľvek predsudkov. Aj so zreteľom na toto ustanovenie má sudca zachovávať k sporu, stranám, ich zástupcom a osobám zúčastneným na konaní vždy vecný a profesionálny prístup.

18. V danom prípade je námietka zaujatosti sudcov Krajského súdu v Žiline odôvodňovaná tým, že na Krajskom súde v Žiline pôsobí ako sudca Mgr. František Dulačka, ktorý je otcom navrhovateľky.

19. Z vyjadrení sudcov Krajského súdu v Žiline k ich zaujatosti vo veci sp. zn. 13CoP/108/2026 (č. l. 163 a nasl.) a z rozhodnutia Krajského súdu v Žiline sp. zn. 13CoP/108/2026 z 1. júla 2026 (č. l. 166 a nasl.) vyplynulo nasledovné.

19.1. Sudcovia Krajského súdu v Žiline, JUDr. Mária Dubcová, JUDr. Táňa Rapčanová, JUDr. Martina Nemravová, JUDr. Róbert Bebčák, JUDr. Miroslava Korbašová, JUDr. Štolcová, Mgr. Silvia Tisová, JUDr. Peter Straka, vlastnými slovami uviedli, že sa vo veci cítia zaujatí.

19.2. Sudkyňa Krajského súdu v Žiline JUDr. Petra Lacková uviedla, že vo veci sa zaujatá necíti.

19.3. Vyjadrenie sudcu Krajského súdu v Žiline JUDr. Jána Burika absentuje.

19.4. Sudkyňa Krajského súdu v Žiline JUDr. Miriam Štillová sa vyjadrila k svojej zaujatosti v oznámení z 29. júna 2026 (č. l. 162), kedy oznámila svoju zaujatosť vo veci sp. zn. 13CoP/108/2026 a to okrem vzťahu k Mgr. Františkovi Dulačkovi, tak z dôvodu existencie vzťahu priamo k navrhovateľke.

20. Najvyšší súd v kontexte vyjadrení sudcov Krajského súdu v Žiline posudzoval opodstatnenosť námietky ich zaujatosti z hľadiska tých okolností, ktoré môžu mať vplyv na nezávislosť ich rozhodovania.

21. Sudcovia Krajského súdu v Žiline, JUDr. Róbert Bebčák, JUDr. Miroslava Korbašová, Mgr. Silvia Tisová, založili svoju zaujatosť nie na osobnom vzťahu k účastníkom konania, ale na kolegiálnom vzťahu voči sudcovi Mgr. Františkovi Dulačkovi, ktorý je otcom navrhovateľky, ktorého z dôvodu dlhodobého zotrvania na totožnom pracovisku poznajú, prípadne si tykajú a majú kolegiálno-priateľský vzťah. Podľa najvyššieho súdu sa v danom prípade jedná o očakávateľný stav, ktorý nastáva za okolností vzťahu kolega vs. kolega, v danom prípade medzi sudcami totožného súdu (viď uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 54/2025 z 30. januára 2025). Keďže stranou konania nie je samotný Mgr. František Dulačka, avšak jeho dcéra, ku ktorej uvedení sudcovia Krajského súdu v Žiline vzťah nemajú a to ani sprostredkovane prostredníctvom Mgr. Dulačku, nepovažoval najvyšší súd dané za takú okolnosť, ktorá by opodstatňovala záver o zaujatosti týchto sudcov vo veci rozhodovania o opravných prostriedkoch vo veci určenia manželského výživného. Z uvedených dôvodov ich najvyšší súd z prejednávania veci nevylúčil. Totožne v prípade sudkyne Krajského súdu v Žiline JUDr. Petry Lackovej, ktorá priamo uviedla, že vo veci sa zaujatá necíti, menovite jej zaujatosť odporcom tvrdená nebola a jej zaujatosť nezistil ani najvyšší súd.

22. Sudcovia Krajského súdu v Žiline JUDr. Miriam Štillová, JUDr. Táňa Rapčanová, JUDr. Martina

Nemravová, Mgr. Zuzana Štolcová a Mgr. Peter Straka, naopak prezentovali svoju zaujatosť vo veci nie len na základe kolegiálnych vzťahov a profesijnej známosti so sudcom Mgr. Františkom Dulačkom, ale aj na ďalších vetvených vzťahoch k členom danej rodiny, vrátane samotnej navrhovateľky, prípadne vzťah k Mgr. Františkovi Dulačkovi v takej hĺbke, že pochybnosť o nezáujatosti rozhodovania vznikla. Z uvedeného dôvodu najvyšší súd potenciál zaujatosti v ich rozhodovaní vzhľadom a z rozhodovania vecí ich vylúčil.

23. Sudkyňa Krajského súdu v Žiline JUDr. Mária Dubcová napriek jej evidencii v rozvrhu práce Krajského súdu v Žiline na rok 2026 je sudkyňou, ktorej funkcia sudcu zanikla, a preto najvyšší súd o jej vylúčení nerozhodoval.

24. Sudca Krajského súdu v Žiline Ján Burik je v zmysle uznesenia Krajského súdu v Žiline sp. zn. 13CoP/108/2026 z 1. júla 2026 dlhodobou PN, kedy z dôvodu dlhodobosti jeho práceneschopnosti a krátkosti uplynutého času od predmetného rozhodnutia Krajského súdu v Žiline (t. j. jeden mesiac) v spojení s absenciou jeho vyjadrenia k zaujatosti a s prihliadnutím na princíp hospodárnosti konania najvyšší súd o jeho vylúčení nerozhodoval.

25. Z hľadiska posúdenia opodstatnenosti stranou sporu vznesenej námietky zaujatosti nie je rozhodujúci jej osobný subjektívny názor, domnienka alebo úvaha. Nemožno preto bez ďalšieho brať na zreteľ len samotné pochybnosti namietajúceho o objektívnom a nestrannom rozhodovaní sudcu, ale vždy treba posúdiť skutočnosti, ktoré viedli k tomu, že strana pochybuje o objektívnosti sudcu. Nadriadený súd môže vylúčiť namietaného sudcu z prejednávania a rozhodovania vecí až vtedy, keď je evidentné, že vzťah sudcu nie je stranou len tvrdý, ale že skutočne existuje a svojou povahou a intenzitou vykazuje znaky relevantné v zmysle § 49 ods. 1 CSP.

26. Najvyšší súd Slovenskej republiky v tejto súvislosti zdôrazňuje, že obava z nestrannosti nestačí na založenie dôvodných pochybností o nedostatku nezáujatosti vzhľadom na právne (ústavné i zákonné) garancie nezávislosti sudcov a zákonné povinnosti sudcov konať vo veci bez predsudkov, nezávisle a nestranne. Relevantnou je len taká obava z nedostatku nestrannosti, ktorá sa zakladá na objektívnych, konkrétnych a dostatočne závažných skutočnostiach, ktoré však podanie žalovaného nenapĺňa. Objektívnu nestrannosť nemožno chápať tak, že čokoľvek, čo môže vrhnúť čo aj len tieň pochybnosti na nestrannosť sudcu, ho automaticky vylučuje z prejednávania a rozhodovania vecí.

27. Keďže vylúčiť namietaného sudcu z prejednávania a rozhodovania sporu možno až vtedy, keď je evidentné, že vzťah sudcu nie je stranou len tvrdý, ale že skutočne existuje a svojou povahou a intenzitou vykazuje znaky relevantné v zmysle § 49 ods. 1 CSP, senát 4C najvyššieho súdu po zhodnotení vecí zistil reálnu existenciu takých okolností objektívnej a subjektívnej povahy, ktoré by v zmysle § 49 ods. 1 CSP vyvolali odôvodnené pochybnosti o nezáujatosti sudcov JUDr. Miriam Štillová, JUDr. Táňa Rapčanová, JUDr. Martina Nemravová, Mgr. Zuzana Štolcová, JUDr. Táňa Rapčanová a Mgr. Peter Straka a zároveň uvedené nezistil u sudcov JUDr. Róbert Bebčák, JUDr. Miroslava Korbašová, Mgr. Silvia Tisová a JUDr. Petra Lacková.

28. Najvyšší súd pre úplnosť dodáva, že odporca vo svojej námietke zaujatosti pochybnosti o nestrannosti sudcov Krajského súdu v Žiline menovite bližšie nekonkretizoval, keď len uviedol, že túto podáva z dôvodu, že na Krajskom súde v Žiline ako sudca pôsobí otec navrhovateľky, Mgr. František Dulačka.

29. Z vyššie uvedených dôvodov najvyšší súd rozhodol, že sudcovia Krajského súdu v Žiline JUDr. Róbert Bebčák, JUDr. Miroslava Korbašová, Mgr. Silvia Tisová a JUDr. Petra Lacková nie sú v danom prípade vylúčení z prejednávania a rozhodovania danej veci.

30. Z vyššie uvedených dôvodov najvyšší súd rozhodol, že sudcovia Krajského súdu v Žiline JUDr. Miriam Štillová, JUDr. Táňa Rapčanová, JUDr. Martina Nemravová, Mgr. Zuzana Štolcová, JUDr. Táňa Rapčanová a Mgr. Peter Straka sú v danom prípade vylúčení z prejednávania a rozhodovania danej veci.

31. Najvyšší súd sa, napriek námietke zaujatosti odporcu smerovanej voči sudcom Krajského súdu v Žiline ako celku, zaoberal existenciou zaujatosti, resp. pochybností o nestrannosti tých sudcov, ktorí sú pridelení do príslušnej agendy, v danom prípade rodinnoprávnej agendy. Keďže v príslušnej rodinnoprávnej agende je zachovaný dostatočný počet sudcov na vytvorenie nezaujatého senátu, najvyšší súd sa nezaoberal námietkou zaujatosti voči sudcom ostatných agend, resp. kolégií Krajského súdu v Žiline.

32. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.